

3 oktober 2025

Een mooie groep van ruim 50 deelnemers nam deel aan de kick-off voor GeoSamen 3. Het geo-domein heeft zichzelf overtuigend op de kaart gezet met dit evenement op de GeoCatwalk in het inspirerende LEF Future Center van Rijkswaterstaat in Utrecht. En legde hiermee een energieke basis voor verdere samenwerking.

Na een korte introductie door facilitator Rob Jansen, lichtte Jacqueline Meerkerk, directeur GeoBusiness NL de achtergronden toe van deze 'GeoSamen' samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, kennisinstellingen en vakprofessionals. Naar analogie van het topsectorenmodel is in 2014 GeoSamen ontstaan. Om vandaag de slag van praten naar doen te maken, hebben we symbolisch gekozen voor een catwalk. De catwalk staat niet alleen symbool voor het opzoeken van de spotlights, maar ook voor het opzoeken van ongemak om met elkaar het verschil te durven maken. Met deze ambitie willen we met elkaar de visie 2030 voor publiek-private samenwerking rond geo en maatschappelijke opgaven ontwikkelen én uitvoeren. We beginnen niet bij nul, we versterken de kennis en innovatieparagraaf van Zicht op Nederland en haken aan op bestaande programma's en initiatieven zoals Dutch Metropolitan Innovations en een eerdere studiereis naar België.

Mensen met een missie op de GeoCatwalk

Vervolgens steeg de spanning, want terwijl deze week in Parijs de Fashion Week van start ging, was hier de rode loper uitgerold. Drie inspirerende sprekers betraden na een korte introductie en onder luid applaus, als stoere modellen met een missie, het podium:

Jacqueline Meerkerk in gesprek met Ron Kolkman, Arnold Bregt en Cora Smelik

- **Ron Kolkman** (CIO Rijkswaterstaat) benadrukte het cruciale belang van geo-informatie voor de maatschappelijke opgaven van Rijkswaterstaat, zoals de grote renovatieprojecten. Hij riep op tot daadkracht en vroeg het geo-domein actief bij te dragen aan de digitalisering, om met elkaar meer werk te kunnen verzetten. Ook riep hij op meer helder te maken wat geo precies is.
- **Arnold Bregt** (voorzitter NCG en lid TopTeam GeoSamen) voerde een realiteitscheck uit op eerdere ambities en plaatste deze in de context van waar we nu staan. Een aantal ambities uit GeoSamen 1 en 2 zoals o.a. een real-time beeld van de stand van het land

en de filedruk is afgenomen door routing afgestemd op de actuele verkeer- en weersinformatie, zijn nog niet bereikt. Hij sprak de wens uit over 5 jaar een prachtige waaier van innovatieprojecten in samenwerking te hebben bereikt, net zoals inmiddels 16 jaar geleden bij het Innovatieprogramma Ruimte voor Geo-Informatie.

- **Cora Smelik** (lid Raad van Bestuur Kadaster) sprak over de verschuiving "van ego naar LEGO" ,een krachtige oproep tot samenwerking om gezamenlijk meer te bereiken en de zichtbaarheid van het domein te vergroten. Met meer creativiteit en lef. De potentie van het vakgebied is enorm, maar het vraagt ook meer financiële middelen. Laten we gedoe over geld voorkomen en meer in de 'triple helix' met elkaar samenwerken.

Discussie

In de discussie lichtte Arnold toe dat afgelopen 2 periodes GeoSamen er wel goede gesprekken waren, maar het daar ook wel een beetje bij bleef. Er miste uitvoeringskracht. Dat is nu de uitdaging: om tot een concreet uitvoeringsprogramma te komen. Ron benadrukte het belang van focus en het belang om goed uit te leggen wat geo precies is. Er worden soms financiële middelen gevraagd, maar waarvoor precies? Maak het niet te breed, doe het vooral samen en leg de lijn met de Nationale Digitaliseringsstrategie. Cora Smelik lichtte een voorbeeld toe van het belang van geo-informatie uit haar tijd als gedeputeerde in Flevoland. Met goede geo-informatie in een digital twin kun je veel beter inzichten combineren en integreren, en zo samen met andere stakeholders de ruimtelijke puzzel maken. Voor de politiek is dit vaak onbekend maar heel relevant.

Carrousel en 'skin in the game'

Met deze energie gingen de deelnemers aan de slag in vier carrousel-sessies, waarin kansen en acties werden verkend binnen de thema's: Ambitie 2030, Community, Innovatie en Onderwijs. Toch blijft echte impact uit zonder eigenaarschap. Daarom zijn we verder gegaan dan alleen praten: we vroegen om concreet commitment van de aanwezigen én/of de organisaties die zij vertegenwoordigen. Kortom, we zijn 'skin in the game'¹ gegaan, de animo was indrukwekkend en we hebben ons commitment op foto's vastgelegd (*voor meer informatie over 'skin in the game' zie b.v. het boek Morele ambitie van Rutger Bregman*).

Ambitie 2030

Als ambitie voor 2030 kozen de aanwezigen voor een zichtbare, zelfbewuste sector die op basis van expertise toegevoegde waarde levert bij de aanpak van maatschappelijke vraagstukken én dat eendrachtig goed weet te communiceren. We werken publiek-privaat nauw samen om deze ambitie en de daarvoor benodigde randvoorwaarden waar te maken.

Community

In het thema Community bleken de problemen vooral te liggen op de geo-bubbel (kleine intern gerichte niche) en een breed maar versnipperd gebruik met onzichtbaarheid van baten, terwijl kosten centraal gemaakt woren. Daarnaast speelt een gebrek aan instroom en middelen. Kansen liggen op het terrein van meer samenwerking, verbinding met beleid, marketing ('show, don't tell'), waarde zichtbaar maken in business-cases en het feit dat we een sector zijn die zaken zichtbaar maakt. Concrete acties zijn (1) een arbeidsmarktcampagne, (2) een storytelling/media campagne, (3) een politieke lobby en (4) het faciliteren van het gezamenlijk aanvragen van subsidies.

'skin in the game' - community

Innovatie

Het probleem van innovatie is de opschaling. De opschaling van innovaties blijft achter omdat de initiatieven projectmatig zijn, de financiering versnipperd is en er daardoor gebrek is aan samenhang. Ook het gebrek aan de juiste kennis en skills belemmert het opschalen van innovaties. De belangrijkste kans bestaat uit het aangaan van langdurende strategische allianties tussen publieke en private partijen en deze te verbinden aan de (ecosystemen van de) urgente maatschappelijke thema's wonen, defensie, energie en klimaat. Dit kan worden gekoppeld aan een op te stellen gezamenlijke, meerjarige innovatieagenda waar meegeevaren wordt op digitaliseringsstrategie van Europa en Nederland

'skin in the game'- innovatie

Onderwijs

De problemen in op onderwijsgebied in het geo domein zijn de moeilijke aansluiting tussen praktijk en onderwijs, de moeilijkheid om instroom te vinden op alle onderwijsniveau's, het risico dat geo opleidingen binnen Nederland gaan concurreren in plaats van samenwerken. Kansen

liggen op het gebied van (1) meer praktijksituaties integreren in projectonderwijs, (2) een gezamenlijke communicatiestrategie om middelbare scholieren te interesseren in een geo-opleiding, en (3) het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijsinstellingen onderling en met het bedrijfsleven.

'skin in the game' - onderwijs

Vol vertrouwen vooruit, met energie!

De sessie werd afgesloten met een reflectie door Marianne Linde (voorzitter GBN) en Bob van Graft (directeur Ruimtelijke Informatie, ministerie van BZK/VRO). Marianne toonde zich vol vertrouwen dat het met drie maal scheepsrecht nu wél gaat lukken om de geo-informatie ambities te verwezenlijken. GeoBusiness NL zal zich hiervoor vanuit zijn rol maximaal inzetten. Bob benadrukte opnieuw het belang van focus: verbind geo met een duidelijke maatschappelijke opgave en betrek bestuurders daarbij. Hij was aangenaam verrast door de energie in de sessie, die smaakt naar meer!

Tessa Eikelboom, teamleider Rijkswaterstaat en bestuurslid GIN sloot af met trots op de opbrengst van deze sessie. Ze dankte de 52 aanwezigen van harte – afkomstig uit overheden (22), bedrijven (21) en kennisinstellingen (8) en nodigde uit om het netwerken te vervolgen tijdens de lunch. De boodschap is helder: verbind het geo-domein aan maatschappelijke opgaven en zorg voor gerichte focus. En doe het vooral samen, met lef!

Vervolg

Het kernteam werkt de opbrengst verder uit en we komen zo spoedig mogelijk bij jullie terug. We mikken daarbij niet in de laatste plaats op no-regret acties die al op korte termijn op te pakken zijn. Een samenvatting van de opbrengst zal worden ingebracht bij het Strategisch Overleg en TopTeam GeoSamen later dit jaar. Begin volgend jaar verwachten we een vervolgssessie te organiseren om de community verder te verbreden en een vervolgslog te maken met elkaar.